

1863.
18. septbrn.

haust, heldur en að bíða eftir því, að beitt verði hinu fyrirhugaða lagaboði, og fullyrðir um leið, að nokkrir af alþingismönnum hafi heitið því, að bændur í sjúku og grunuðu hærðunum skyldu úr þeirra kjördæmum fá fyrir sanngjarnt verð eins margt fê og þeir þyrftu, jafnskjótt og þeir förguðu öllu fê sínu í tækan tíma með niðurskurði.

En það er auðsætt, að slík aðferð frá þingsins hálfu lægi fyrir utan stöðu þess og verkahring, og hlaut hún því fremur að vekja furðu, sem hún yrði beinlínis að koma í bága við það, að alþingi aðhylltist í öllu verulegu fyrgreint lagafrumvarp stjórnarinnar, sem fer í gagnstæða átt við það, sem þingið kvað hafa ráðið mönnum til í umburðarbréfi því, sem „Þjóðólfur“ segir, að út hafi komið frá þinginu; og þaræð það eftir stjórnarráðsins áliti bersýnilega mundi hafa hinar skaðlegustu afleiðingar fyrir sveitir þær, sem hlut eiga að máli, ef svo væri að farið, sem hér er um rætt, og skorið að nauðsynjalausu niður allt sauðfê í Kjósar- og Gullbringusýslu og nokkrum hluta Borgarfjarðar sýslu, er íbúar héraða þessara mundu með því móti verða fyrir þeim hnekki á aðalatvinnuvegi þeirra, að þeir mundu eigi um langan tíma bíða þess bæturs, þá hefir dómsmálastjórnin álititð skyldu sína að ráða mjög fastlega frá þessu skaðvænlega og óþarfa tiltæki.

Ef svo er, að slíkt umburðarbréf, sem nú var greint, sê út gengið frá alþingi, eruð þær, herra stiptamtmaður, beðnir, að segja hlutaðeigandi embættismönnum fyrir svo sem þörf er á, samkvæmt því, sem að framan er tekið fram, svo og að birta almenningi efni bréfs þessa.

30. septbrn. **79. Bréf dómsmálastjórnarinnar til allra sýslumanna á Íslandi og til bæjarfógetanna í Reykjavík og á Akureyri, um verzlunarskýrslur.**

Það er í ýmsu tilliti áriðandi, að til sêu nákvæmar og áreiðanlegar skýrslur um verzlunina á Íslandi, en verzlunarskýrslum þeim, sem að undanförmu hafa tilbúnar verið sam-

kvæmt rentukammerbréfi 9. maí 1840¹⁾, hefir verið mjög svo 1863.
 ábótavant einkum að því leyti, að þær, auk þess að þær ber- 30. septbrn.
 sýnilega eru ónákvæmar, hafa haft þann galla, að vörumegn
 ýmsra vörutegunda hefir verið til greint á þann hátt, að ekki
 hefir verið unnt að sjá, hversu mikið hafi í raun rætttri verið flutt
 inn í landið eður út úr því af þeim vörutegundum. Til að
 reyna að bæta úr þessu hefir því dómsmálastjórnin látið búa til
 ný eyðublöð fyrir skýrslur um innfluttar og útfluttar vörur.

Um leið og yður hërmeð eru send nokkur exemplör af
 eyðublöðum þessum, skal skorað á yður að fá eitt þeirra í
 hendur skipstjóranum á sérhverju því skipi, sem kemur á nokkra
 höfn í lögsagnarumdæmi yðar og nokkur farmur er fluttur úr
 eður í, undir eins og skipið kemur þangað, og bjóða honum
 að útfylla það nákvæmlega, og riti hann síðan nafn sitt undir
 eður og sá, sem vörurnar hefir sent eður við þeim tekur. Áður
 skipstjóri fer burt af höfninni, á hann að skila yður aptur
 eyðublaðinu, og eigið þér síðan á ári hverju, þegar siglingum
 hættir (hið fyrsta skipti fyrir árið 1864), að senda beina leið
 til stjórnarráðsins allar þær vöruskrár, sem þér hafið tekið
 við, en gefa jafnframt hlutaðeiganda amtmanni vitneskju um það.

Enn fremur má þykja áriðandi, að til sæu fullkomnar
 skýrslur um siglingar til Íslands, og skorar þessvegna dóms-
 málastjórnin á yður, að semja framvegis á ári hverju og senda
 hingað skýrslu um þau skip, er koma á sérhvern verzlunarstað í lög-
 sagnarumdæmi yðar, og laga hana eptir meðfylgjandi skýrsluformi²⁾,

¹⁾ Konúngsúrsk. 1. apríl 1840 í Lagasafn. handa Íslandi.

²⁾ Skýrsluform þetta er þannig lagað:

Skýrsla

um þau skip, sem komið hafa til ... verzlunarstaðar og þaðan farið árið 18.

Mánaðar dagur.	Nafn skipsins	Stærð skipsins í dönsk um lest- um.	Skipstjóri	Útgjörðar- maður skipsins	Hvaðan skipið kom.	Hvert skipið fór	Athugasemdir.

1863. en þess ber að gæta, að í þeirri skýrslu á að tilgreina öll skip,
30. septbrn. hvort sem þau eru fermd og affermd eður ekki.

2. októberm. **80. Bréf dómsmálastjórnarinnar til utanríkisstjórnarinnar, um sölu á frakknesku fiskiskipi í Suðurmúlasýslu.**

Foringi hinnar frakknesku herflotadeildar, sem er við Ísland, Robin du Parc, hafði í bréfi til stiptamtmannsins þar borið sig upp yfir því, að hinn setti sýslumaður í Suðurmúlasýslu, Björn umboðsmaður Skúlason, í maímánuði í fyrra hefði selt, með þeim hlutum, er þar til heyrðu, frakkneskt fiskiskip, l'Eugene frá Dunkerque, er hafði strandað nálægt Nesi í Norðfirði 19. dag s. m., og segir í umkvörtuninni, að sala þessi hafi farið fram þrátt fyrir skýlaus mótmæli skipstjórans. Eins og þegar er frá skýrt í bréfi dómsmálastjórnarinnar til utanríkisstjórnarinnar 12. d. septembermán. f. á., var hlutaðeiganda amtmanni sama dag boðið að láta halda réttarpróf, til að fá vissu um, hvernig á máli þessu stæði. Eptir að stjórnarráðið nú hefir meðtekið eptirrit af réttarprófi því, sem samkvæmt þessu var haldið við lögreglurétt Suðurmúlasýslu og byrjað var 4. marzmán. þ. á. en lokið 27. dag s. m., skýrir dómsmálastjórnin frá málinu á þessa leið:

Í umkvörtunarbréfi því, sem að ofan er getið, segir, að formaðurinn á skipi því, er strandaði, hafi fyrir milligöngu hafn-sögumannsins þar á staðnum beðið prestinn þar að skýra sýslumanninum frá, að hann óskaði að fá hús til að geyma í vistir m. m.; að sýslumaðurinn nokkrum dögum síðar þrátt fyrir mótmæli skipstjórans hafi látið selja skipið með þeim hlutum, er til þess heyrðu, og hafi hótad skipstjóra hörðu ef hann eigi lèti af móttþróa sínum móti sölunni, og að presturinn því líklega í ábataskyni hafi rangfært tilmæli skipstjóra til hans. En eptir réttarprófunum verður að álíta, að skipstjórinn í raun og veru hafi beðið prestinn að skora skriflega á sýslumann að koma á skipbrotsstaðinn til að selja skipið, eður að minnsta kosti hafi